

Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 2845 sayılı kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesi hakkında kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/376)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1827

25 - IV - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 2845 sayılı kanunun 1 nci maddesine bazı fıkralar ilâvesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 12 - IV - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

Yanmış, yıkılmış veya her hangi bir suretle kapanmış olan cami ve mescitlerin hademesine 2221 sayılı kanunun 5 nci maddesile memurlara müteallik hükümleri kaldırılarak hayrat hademesi hakkındaki hükümleri meriyette bulunan 25 kânunuevvel 1335 tarihli tahsisatı fevkalâde kararnamesinin 8 nci maddesi uyarınca nısıf tahsisat verilmekte ve cami hademesi nizamnamesi mucibesince de aylıklarının aslı üç ay tam ve ondan sonra nısıf olarak tesviye olunmaktadır.

Hükümetçe görülen lüzum ve zarurete binaen ciheti askeriyece işgal edilen cami ve mescitler ile mübrem ve zarurî tamirleri yaptırılmak dolayısıyla içinde namaz kılınmayan cami ve mescitlerin hademesi de bu meyanda vazife ve tahsisatlarını nısıf almaktadırlar.

İşgal vaziyetinin devamlı olmasına ve şu son zamanlarda esaslı tamirler yapılmakta bulunmasına binaen bir çoklarının uzun müddet namaz kılmağa açılmaması dolayısıyla bunların hizmete müheyya bulunan hademesinin vazife ve tahsisatlarının tam olarak verilmesini temin için mevzuatta bazı tadilat yapılmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Bu suretle hademesine tam maaş ve tahsisat verilmek istenilen gerek Hükümetçe görülen lüzuma binaen işgal edilmeleri ve gerek tamir olunmaları dolayısıyla muvakkaten kapanmış olan cami ve mescitlerin evvelce yapılmış olan tasnifte kadro dahilinde bırakılmış olan cami ve mescitler oldukları cihetle tahsisatı fevkalâde kararnamesile hademe nizamnamesinin tadilinden ise tasnifte kadro harici bırakılmaları hasebile kapatılmış olan cami ve mescitler hakkındaki hükümlere mütenazır olmak üzere bu husustaki 2845 numaralı kanuna icap eden fıkraların eklenmesi maksada daha muvafık görülerek tanzim olunan ilişik kanun lâiyhası arz ve teklif kılınmıştır.

Tasnifte kadro dahilinde bırakılmış olan cami ve mescitlerden münhedim ve muhterik olmak gibi sebeplerle kapananlar da bulunacağı ve bunların hademesinin başka cami ve mescitlere nakli suretile terfihleri mümkün bulunduğu gibi bunların vaziyetleri muvakkat bir mahiyet göstermediği cihetle bunlar için tasnifte kadro harici bırakılmış olan cami ve mescit hademesi hakkındaki mev-

zuatın tatbiki ve işgal ve tamir sebeble kapatılmış olup vaziyetleri muvakkat bir mahiyet gösteren cami ve mescit hademesinin vazife ve tahsisatlarının tam verilmesi keyfiyetinin bütçeye tesiri tahfif edilmiş olmak için aynı mahaldeki içinde namaz kılınan cami ve mescitlerde münhal kalacak hizmetlerde istihdam edilmek suretile o cami veya mescit muhassasatının tasarruf edilmesi esas göz önünde bulundurulmak suretile kaleme alınan işbu lâyiha'nın kabul buyurulması rica olunur.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Esas No. 1/376
Karar No. 11

11 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek maaşlara dair olan 2845 numaralı kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanıp İera Vekilleri Heyetinin 12 - IV - 1940 tarihli toplantısında Büyük Millet Meclisine arzı kararlaştırılan ve Başvekilliğin 25 - IV - 1940 tarihli ve 6/1827 sayılı tezkeresile Yüksek Reisliğe takdim ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Evkaf umum müdür muavini huzurile tetkik ve müzakere olundu :

Lâyiha, esbabı mucibesine göre, esas itibariyle encümenimizce de muvafık görülmüş ve ancak, tasnif dahili cami ve mescitler, zamanın fevkalâde şartlarından dolayı, mahallî Hükümet ve komutanlıklarınca Vakıflar umum müdürlüğüne haber verilmek suretile işgal edildiği ve bu veçhile işgal keyfiyetinin Vekiller Heyeti kararına iktiran edemediği verilen izahat-

tan anlaşılması olduğundan zikredilen kanunun birinci maddesine eklenmesi tasavvur edilen fıkralardan birincisi (mahallî Hükümetçe görülen lüzuma binaen işgallerine Vakıflar umum müdürlüğünce müsaade olduğundan veya tamirde bulunduğu dolay) suretinde tadil edilmiş ve diğer fıkralarla maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi zımında Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Mal. E. Rs. N.	M. M.	Kâtip
Malatya	Malatya	Kastamonu
<i>M. N. Zapçı</i>	<i>Nasuhi Baydar</i>	<i>H. Dicle</i>
Afyon K.	Bursa	İzmir
<i>Haydar Çerçel</i>	<i>Dr. G. Kahraman</i>	<i>K. Dursun</i>
Kırklareli	Kırşehir	Kırşehir
<i>Hamdi Kuleli</i>	<i>İ. Özkan</i>	<i>M. Seyfeli</i>
Tokad		Zonguldak
<i>Cemal Kovalı</i>		<i>Y. Ziya Özençi</i>

Bütçe encümeni mazbaası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 68
Esas No. 1/376

31 - III - 1941

Yüksek Reisliğe

Cami ve mescitlerden tasnife ve tasnif harici kalacakların hademesine verilecek muhassasata dair 2845 sayılı kanunun birinci maddesine ba-

zı fıkra ilâvesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanıp Başvekâletin 25 - IV - 1940 tarih ve 6/1827 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise

sunulan kanun lâyihası Maliye encümeni mazbatasile birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Vakıflar umum müdürü Fahri Kiper ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Lâyiha, yukarıda adı geçen 2845 sayılı kanunun derpiş etmediği şekilde kanunî salâhiyetlere binaen askerlerce işgal edilmiş veya tamir dolayısıyla içinde namaz kılınmaz bir hale gelmiş bulunan cami ve mescit hademelerine bu halin devamı müddetince maaşlarının tam olarak verilmesi ve bu sebeplerden gayri olarak kapanan, yanan veya yıkılan cami ve mescit hademelerine de nisif maaş tediye edilmesi gibi mezkûr kanunun noksan hükümlerini ikmal maksadını istihdaf ettiği mücip sebeplerin tetkikinden ve alınan şifahî izahlardan anlaşılın kanun lâyihası esas itibarile Encümenimize de kabul edilmiştir.

Ancak müzakere esnasında, tasnif dahili camiler meyânında idarî kararlarla da işgal edilenlere tesadüf edildiği bazı aza tarafından beyan edilmiş ve bunların hademelerine ne suretle muamele olunacağı noktasında durulmuştur. Alınan izahlara nazaran işgalin ancak kanunî salâhiyetlere müstenit olması icap edip her hangi bir idarî kararla yapılan işgallerin menî cihetine gidildiği ve bu gibi camiler kapatılmış adedilemeyeceklerinden hademelerine maaşlarının

tam olarak verilmesine devam olunacağı anlaşıl-
mış bulunduğundan birinci madde metni bu noktada daha ziyade vuzuhu temin eder şekilde kaleme alınmış ve ikinci madde de aynı vuzuhu temin edecek bir şekilde yazılmıştır.

İşbu tadilâtle yeniden tanzim olunan kanun lâyihası Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Giresun
<i>İ. Eker</i>	<i>T. Coşkan</i>	<i>M. Akkaya</i>
Kâtip		
İstanbul	Ağrı	Bolu
<i>F. Öymen</i>	<i>İhsan Tav</i>	<i>C. S. Siren</i>
Bursa	Bursa	Bursa
<i>Dr. Sadi Konuk</i>	<i>A. Nevzat Ayas</i>	<i>Fazlı Güleç</i>
Elâzığ	Gümüşane	İsparta
<i>M. F. Altay</i>	<i>Durak Sakarya</i>	<i>Mükerrem Karaağaç</i>
İsparta	İsparta	Kayseri
<i>Kemal Turan</i>	<i>R. Ünlü</i>	<i>S. Serim</i>
Kayseri	Kırklareli	Kütahya
<i>Suad Hayri Ürgüblü</i>	<i>B. Denker</i>	<i>Alâettin Tiridoğlu</i>
Malatya	Mardin	Muş
<i>M. Öker</i>	<i>Rıza Erten</i>	<i>Ş. Ataman</i>
Samsun	Seyhan	Sivas
<i>M. Ali Yörüker</i>	<i>S. Çam</i>	<i>Remzi Çiner</i>
Trabzon	Tunceli	
<i>Sırrı Day</i>	<i>M. Yenel</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 2845 numaralı kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 2845 numaralı kanunun birinci maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve olunmuştur:

Hükümetçe görülecek lüzuma binaen Heyeti Vekile karare ile işgal edilmeleri veya umum müdürlükçe tamir olunmaları sebebiyle içinde namaz kılınamayan tasnif dahili cami ve mescitler hademelerinin vazife ve tahsisatları tam olarak verilir.

Şu kadar ki, aynı mahaldeki açık cami ve mescitlerin münhal kalacak hizmetlerine hariçten kimse alınmayıp bu durumdaki hademeler, cami ve mescitlerinin açılışında yerlerine iade olunmak kaydile mezkûr hizmetlerde kullanılırlar.

MADDE 2 — Yukarıki maddede gösterilen sebepler haricinde kapanan cami ve mescitlerin hademesi hakkında tasnif harici kalmasile kapatılmış olan cami ve mescit hademelerine ait hükümler tatbik olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil memurdur.

12 - IV - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayuk Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Tapcoğlu</i>	

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 3845 numaralı kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 3845 numaralı kanunun birinci maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve olunmuştur:

Mahallî Hükümetçe görülen lüzuma binaen işgallerine Vakıflar umum müdürlüğünce müsaade olduğundan veya tamirde olduğundan dolayı içinde namaz kılınamayan tasnif dahili cami ve mescitler hademelerinin vazife ve tahsisatları tam olarak verilir.

Şu kadar ki, aynı mahaldeki açık cami ve mescitlerin münhal kalacak hizmetlerine hariçten kimse alınmayıp bu durumdaki hademeler, cami ve mescitlerinin açılışında yerlerine iade olunmak kaydile mezkûr hizmetlerde kullanılırlar.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 2845 sayılı kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Cami ve mescitlerin tasnifine ve tasnif harici kalacak cami ve mescit hademesine verilecek muhassasata dair 2845 sayılı kanunun 1 nci maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve olunmuştur.

Kaunî salâhiyetlere binaen işgal edilen veya tamir dolayısıyla içinde namaz kılınamayan tasnif dahili cami ve mescitler hademelerinin vazife tahsisatları tam olarak verilir. Şu kadar ki aynı mahaldaki açık cami ve mescitlerin münhal kalacak hizmetlerine hariçten kimse alınmayıp bu durumdaki hademeler, cami ve mescitlerinin açılışında yerlerine iade olunmak kaydile mezkûr hizmetlerde kullanılırlar.

MADDE 2 — Yukarıki maddede gösterilen sebepler haricinde yanma, yıkılma gibi sebeplerle gayri kabili istimal bir hale gelen cami ve mescitlerin hademesi hakkında tasnif harici kalmasile kapatılmış olan cami ve mescit hademelerine ait hükümler tatbik olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil memurdur.